

Bevidstheden bag tid og rum

Ved Alex Riel

Indledning

Majoriteten af nutiden akademiske bevidsthedsforskere og filosoffer formoder at bevidstheden er et lokalt fænomen, der relaterer sig til hjerne og krop i tid og rum. Der findes efterhånden en del parapsykologisk forskning som indikerer at bevidstheden har paranormale evner. Det tyder på at bevidstheden, under visse betingelser, har non-lokale evner til at modtage og formidle information på tværs af tid og rum. Der findes mindst to grunde til at forskermiljøet ikke er interesseret i at beskæftige sig med parapsykologisk forskning. Den ene er at vi ikke har nogen teoretisk forståelse af verden og mennesket, der kan rumme parapsykologisk forskning. Den anden skyldes det filosofiske sjæl-legemeproblem (i nyere tid kaldet det psyko-fysiske vekselvirkningsproblem) om hvordan sjælelige immaterielle kræfter (der ifølge René Descartes er uden for rum, men i tid) kan vekselvirke med det fysiske legeme. Den almindelige holdning i det akademiske miljø, er, at det end ikke er muligt, at give en hypotetisk beskrivelse af, hvordan sjæl og legeme kan tænkes at vekselvirke, uden at ende i uløselige dualismeproblemer.

Jeg vil forsøge at vise, hvorledes der findes kvanteteorier om bevidstheden, som kan give et mulighedsbevis på hvorledes sjæl-legeme problemet kan løses. Disse kvantebevidsthedsteorier har også potentialet til at forklare parapsykologiske fænomener og hermed løses to centrale filosofiske gåder på en gang. Kvantebestvidsthedsteoriene har dog også nogle begrænsninger. De kan give os en ny forståelse af grænselandet mellem den lokale hjerne i tid og rum og non-lokale dimensioner/tilstande uden for tid og rum, men de kan ikke forklare meningen med verden og bevidsthedens eksistens. De kan dermed heller ikke forklare, det den australske bevidsthedsfilosof Davis Chalmers kalder for det svære bevidsthedsspørgsmål, om hvorfor vi har bevidsthed og hvad subjektive oplevelser (kvalia) er i sig selv. Selvom det er muligt at vise hvorledes en kvantebevidsthedsmodel kan redegøre for parapsykologiske fænomener og sjæl-legeme problemet – hvilket er en betydelig bedrift – så siger det ikke i sig selv noget om hvad subjektive oplevelser er eller hvorfor vi har dem. Vi er dermed ikke kommet nærmere en forklaring af hvad der egentlig er meningen med bevidsthedens eksistens.

For at løse dette problem, inddrager jeg den danske mystiker og intuitionsfilosof Martinus (1890-1981), der i sin kosmologi forklarer og beskriver netop meningen med bevidsthedens eksistens.

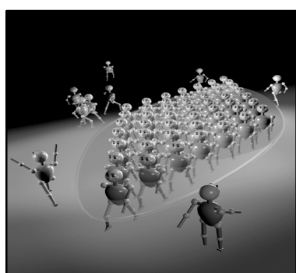
Hovedargumentationen tager udgangspunkt i at der findes parapsykologisk forskning som er statistisk holdbar, og metoder der kan repliceres. Det indikerer at bevidstheden har non-lokale egenskaber, der ikke kan redegøres for i lokale hjerne-krop-opfattelser af bevidstheden. De nye kvantebevidsthedsteorier har potentialet til at redegøre for forbindelserne mellem det lokale legeme og non-lokale dimensioner/tilstande, hvilket indikerer at kvalia (oplevelser) også formidles non-lokalt. Dertil kræves der virkelighedsbeskrivelser som tager udgangspunkt i en non-lokal ontologi. Denne non-lokale ontologi er et grundelement i organiske verdensbilleder (panpsykisme, panteisme, panenteisme, dobbeltaspekt teori og monistisk idealisme), og da der p.t. ikke finde nogen non-lokal maskinopfattelse som kan redegøre for kvantefysikkens opdagelser og de parapsykologiske forskningsresultater, står de organiske verdensbilleder bedre end

materialistiske maskinopfattelser. Det er således forskningsresultater, der giver de organiske verdensbilleder ny relevans. De organiske verdensbilleder er en general overskrift for mange forskellige opfattelser af hvorledes verden og den uorganiske materie kunne være levende. De har lange historiske traditioner, men er blevet fjernet fra den moderne naturvidenskab og dens metodologier, selvom de organiske verdensbilleder aldrig er blevet tilbagevist og har ydet stor indflydelse på dem (via personligheder som: H.C. Ørsted, Max Planck, Verner Heisenberg og Ervin Schrödinger m.fl.).

Jeg vil skelne mellem organisk procesfilosofi og mystik, der er to centrale forskellige opfattelser af hvordan verden kunne tænkes at være levende, med forskellige holdninger til hvad bevidsthed er. Inden for mystikkens filosofier findes der også forskellige retninger, hvor jeg har valgt Martinus kosmologi, fordi den er den mest logiske og konkrete mystik, jeg har kendskab til. Min intention er hermed at koble moderne bevidsthedsforskning og filosofi sammen med Martinus bevidsthedsbeskrivelse og vise, hvorledes denne syntese kan give en sammenhængende og meningsfuld redegørelse for mange af bevidsthedens centrale mysterier. Det er dog et område, som kun få beskæftiger sig med og der mangler mange tekniske detaljer, i en absolut gennemførelse, samt at der står enkelte uløste filosofiske problematikker tilbage. Men, alt i alt, formår denne synsvinkel at give svar på flere filosofiske og videnskabelige grundspørgsmål, end de alternativer, som jeg er bekendt med.

Kvantefysikkens non-lokale ontologi

I dag findes der ikke en materiel beskrivelse af den fysiske natur, som fortæller os hvad den er. Det skyldes først og fremmest kvantefysikernes mangel på ontologisk interesse for kvanteteorien beskrivelser (det er dog en pragmatisk videnskabelig tilgang til naturen som har rødder tilbage til Galileo Galilei 1564-1642). Flertallet af fysikerne har fuldt Københavnerskolens fortolkning, hvor man nøjes med at forholde sig til målinger af kvantebegivenheder, uden at forholde sig til den natur der ligger bag og til grund for målingen. Niels Bohr ønskede at rede fysikerne fra nytteløse filosofiske spekulationer med henblik på at bedrive praktisk og eksperimentel fysik. Det er kvantefysikkens opdagelse af den fysiske verdens non-lokale natur der først og fremmest springer rammerne for forståelse og billededannelser. Kvanter ser ud til at være forbundet på tværs af tid og rum (Entanglement). Man har indtil fornyeligt kunne se bort fra dette, idet man mente at kvanternes mærkelige adfærd annulleredes i deres møde med molekyllernes verden i tid og rum. Ny forskning viser at entanglement (non-lokal forbundne kvanter) opretholdes i molekyllernes verden fx i almindeligt bordsalt. I de såkaldte Bose-Einstein-kondensater formår større makrosystemer at organisere sig. I biologiske systemer, menes dette også at findes sted fx i bakterien *Bacillus Stearothermophilus*, der gør brug af kvantetunneler for at tilpasse sig miljøet.¹

I en såkaldt Bose-Einstein kondensation opfører mange kvanter sig som én samlet tilstand. De udgør her én bølge, og hvis et område forstyrres, "føler" alle det øjeblikkeligt. Så længe de forbliver sammen, kan de påvirke den makroskopiske verden. Det er en holistisk tilstand, som livet kunne bruge til at organisere sig i evolutionen. Det er en mulig vej for bevidstheden ind i verden. The Arizona Board of Regents, Stuart Hameroff. Se *Mystik og Videnskab* ved Alex Riel (2009).

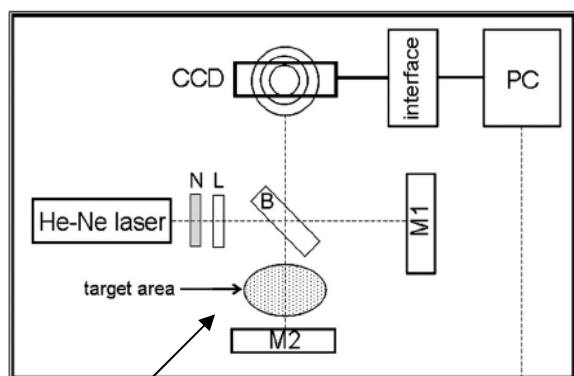
Det indikerer, at vi lever i en non-lokal virkelighed der fungerer på alle evolutionens niveauer (vi ser på parapsykologien som en non-lokal funktionsevne på det psykiske niveau om et øjeblik). Hvad virkeligheden end er, så synes dens elementer at formå at organisere sig på tværs af tid og rum. Ifølge kvantefysikken er det fordi vi lever i et non-lokalt virkende kvanteunivers, hvor den newtonske verdensmaskine og dens lokale kausalitet er en pragmatisk abstraktion. Der er kun ét fysisk univers og det er et kvanteunivers med mange niveauer, og derfor virker kvantefysikkens lovmæssigheder hele vejen op. Det rækker ud over denne artikels formål at beskrive alle kvantefysikkens besynderligheder, og vi har kun brug for at sætte fokus på at den bedste og mest præcise beskrivelse af det fysiske univers gives med kvantefysikken. Et krav til et hvilket som helst verdensbillede må derfor være at det har en non-lokal ontologi.

Den non-lokale bevidsthed

Der er forskning som viser at non-lokaliteten opretholdes i molekylerne verden, og der begynder at komme forskning som viser at dette også er gældende i livets evolution.² Den parapsykologiske forskning viser, at non-lokaliteten også er gældende på bevidsthedsniveauet. Der findes hundredvis af veldokumenterede undersøgelser der støtter eksistensen af psi-fænomener (en neutral betegnelse for parapsykologiske fænomener), inden for det den amerikanske parapsykolog Charles Tart kalder for de fem store hovedområder. Det er: *telepati*, *clairvoyance*, *prækognition*, *psykokinese* og *psykisk healing*.³ Undersøgelserne er samlet i metaanalyser, som viser et positiv resultat.⁴ Det er stærke indicier for at nogle mennesker formår at modtage og formidle information på tværs af tid og rum, samt i nogen grad kan påvirke materien alene med deres bevidsthed. Men har dette nogen relation til kvantefysikkens non-lokalitet eller er der tale om to forskellige fænomener?

Millioner af forsøg med test af mikropsykokinese, hvor personer forsøger at påvirke lukkede kvantesystemer i computere, der kaldes RNG-systemer (random number generator), viser en lille, men klar signifikant effekt gennem årtiers forskning.

Fornyeligt har parapsykologen, amerikaneren Dean Radin, udført et pilotforsøg der viser en direkte forbindelse mellem kvantesystemer og bevidsthedsfokusering. Han inviterede trænede meditationsmestre med mange årtiers meditationspraksis til at forsøge at påvirke en kvanteforsøgsopstilling. Samtidig inviterede han en gruppe af mennesker som havde mediteret uregelmæssigt i et par år til at forsøge det samme. Meditationsmestrenes formåede dette, mens de utrænede ikke formåede dette.⁵

Vi ser her en laser (He-Ne laser), der udsender fotoner (lyskvanter), som splittes op i to mulige retninger ved B. Lyset forsætter mod to reflekterende spejle (M1 og M2), hvor de reflekteres tilbage og via B registreres i et CCD kamera. Informationerne registreres i en computer. Forsøgsopstillingen kaldes for en Michelson interferometer og fungerer analogt til et dobbeltspalteeksperiment, hvor to spalter er åbne. Forsøget er isoleret i et elektromagnetisk afskærmet rum, der også er lys- og vibrationsisoleret.

Udenfor sidder der en meditationsmester, som i perioder instrueres til at fokusere på et bestemt punkt i forsøgsopstillingen (fokusområde), for hermed at forstyrre og kollapse laserlyset.

Dean Radin: *Testing Nonlokal Observation as a Source of Intuitive Knowledge*. Explore: The Journal of Science and Healing, Volume 4, nr. 1, side 25-35.

Hvis Radins forsøg kan gentages i en større målestok har det afgørende betydning både for kvantefysikken og for parapsykologien. Forsøget viser at bevidstheden kan påvirke kvanteprocesser, men at det formentlig ikke finder sted i kvantefysikernes laboratorier, da det kræver en særlig stærk bevidsthedsfokusering.

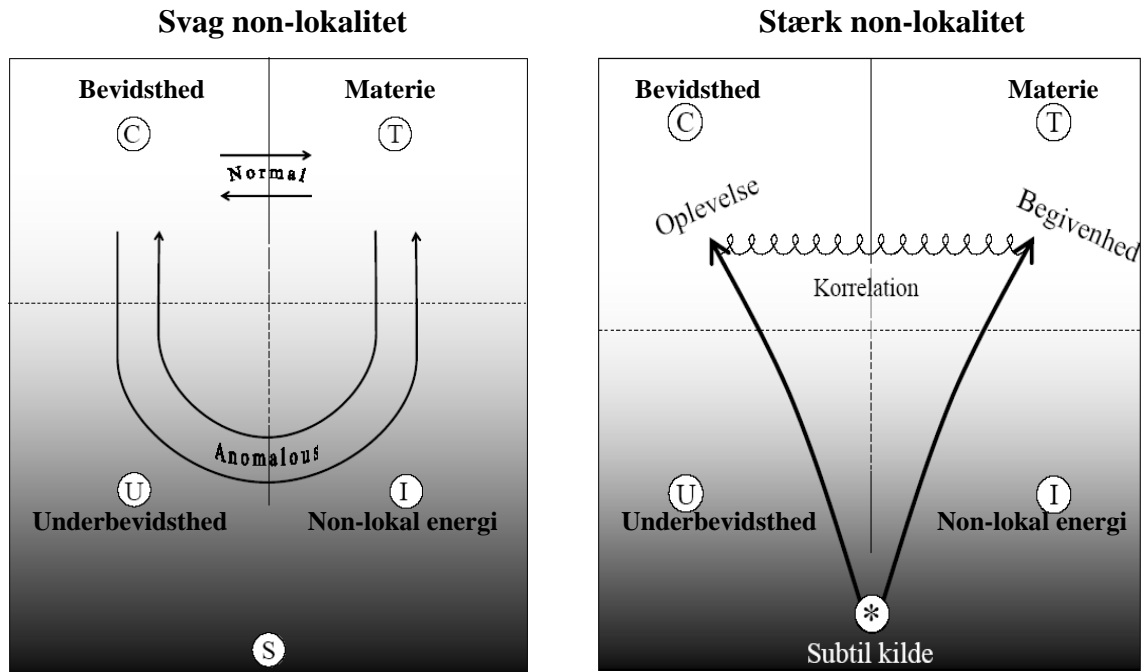
Mikropsykokineseforsøgene og Dean Radins pilotforsøg indikerer en direkte forbindelse mellem kvanteprocesser og bevidsthedsfokusering. Da mange mikropsykokineseforsøg er udført over store afstande og Radins forsøg er udført under isolerede forhold, hvor ingen kendte elektromagnetiske forbindelser er mulige, tyder det på at bevidsthedsforbindelserne er non-lokale. Hvis bevidstheden kan påvirke kvanteprocesser non-lokalt må den også kunne gøre det lokalt i hjerne og krop. Det indikerer at løsningen på sjæl-legemeproblemet findes på kvanteniveau.

I et forsøg på at skabe nye modeller af bevidstheden og virkeligheden, der kan bruges til at arbejde sig frem mod en større forståelse af bevidstheden og dens vekselvirkninger mellem lokale og non-lokale domæner, har man på den nu lukkede parapsykologiske afdeling, PEAR-lab på Princeton University, skabt en skabelon til at starte på dette arbejde. De kalder modellen M^5 , idet der er 5 områder, der skal tages højde for, når man forsker i bevidsthed.⁶

<p>C Det bevidste</p> <ul style="list-style-type: none"> • Al subjektivt bevidsthedsindhold • Tanker, følelser, forestillinger og sanser-indtryk • Kommunikation via introspektion og formidling af bevidsthedsindhold • Fagområder: psykologi og filosofi m.m. 	<p>T Det fysiske i tid og rum</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lokale objektive ting i tid og rum • Det kvantitative fra fysik og biologi • Kommunikation via fysisk kontakt og transport • Fagområder: fysik, kemi, geologi, astronomi, biologi, ingeniørteknologi
<p>U Det underbevidste</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det ubevidste, førbevidste og ikke-bevidste • Instinkter og det autonome nervesystem • Forsvarsmekanismer mod psykologisk overbelastning • Parapsykologiske oplevelser og adgang til andre virkelighedsdomæner • Meditative tilstande • Kommunikation via ubevidste tilstande • Fagområder: psykiatri, psykologi, filosofi og mystiske traditioner 	<p>I Felter uden for tid og rum</p> <ul style="list-style-type: none"> • Non-lokale energistrukturer/information • Superpositioner, virtuelle partikler • Nulpunktsfeltet og kvantevakuumsfysik • Strenge teori • RNG-støj • Kommunikation via ukendt informations-medium. Fx den indfoldede orden, Akasha-feltet, A-feltet • Fagområde: teoretisk fysik, matematik, filosofi

De to øverste områder omhandler bevidstheden og dens relation til den fysiske verden i tid og rum, mens de to nederste områder henholdsvis omhandler mentale og fysiske non-lokale domæner. Modellen hedder M^5 fordi forskerne mener, at man også må være åben for en femte dimension i form af hypotetiske guddommelige kræfters indvirkning på de fire moduler. Opgaven er at forbinde alle disse områder og her står vi på næsten bar bund med henhold til de to non-lokale domæner (og det hypotetiske guddommelige domæne). Det er både min og PEAR-labs holdning at dette ikke lader sig gøre uden inddragelse af mystikernes erfaringer.

Det vil sige, at den parapsykologiske forskning kun kan finde forklaringer med henvisning til en non-lokal bevidsthed, der formår at transcendere hjerne og krop. Det peger hen imod organiske verdensbilleder, hvor liv og bevidsthed er en del af hele universet. Vi kan forstille os, hvorledes det non-lokale fungerer og forbinder bevidstheden med universet på to forskellige måder i form af en svag og en stærk non-lokal opfattelse.

Svag versus stærk non-lokal opfattelse. Ved svag non-lokalitet forbliver der en parallelitet mellem bevidsthed og energi, mens disse smelter sammen i den stærke non-lokale opfattelse.

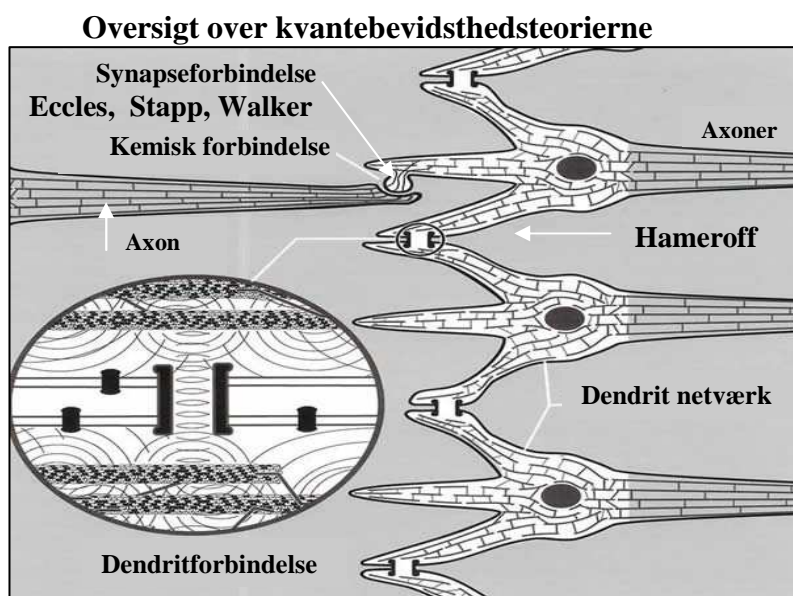
Robert G. Jahn & Brenda J. Dunne: *A Modular Model of Mind/Matter Manifestations (M⁵)*.

Selvom vi ikke ved hvilken af disse der er sande, så indikerer de begge, at vi skal søge en beskrivelse af sjæl-legeme problemet via kvanteniveauet. Lad os derfor se nærmere på nogle centrale kvantebevidsthedsmodeller.

Kvantebevidstheden og sjæl-legeme problemet

Det er ubegribeligt hvordan man skal forestille sig at en immateriel bevidsthed kan påvirke elektro-kemiske processer i hjernen og i kroppen. Hermed er alle vores mentale processer og alle vores handlinger ubegribelige, såfremt der findes en bevidsthed, der ikke kan reduceres til fysiske elektro-kemiske processer. Lige siden 1930'erne har man haft interesse for at inddrage kvanteprocesser i beskrivelsen af bevidsthedsfænomener. I dag findes der hundredvis af kvantebevidsthedsteorier, hvor de mest kendte forsøg er fra: Sir John Eccles, Danah Zohar, Henry P. Stapp, Evan Harris Walker, Gustav Bernroider, Karl Pribram, Stuart Hameroff og Sir Roger Penrose. Det er på trods af at kvantebevidsthedsteoriene er en minoritet inden for den akademiske bevidsthedsdebat. Man mener ikke den empirisk forklarer nok, og mange vil hævde, at kvantefænomener slet ikke formår at påvirke hjernens kemiske niveau på nogen betydelig måde. Det antages at kvanternes processer kollapser for spredt og indeterministisk (pga. ubestemthedsprincippet) til at kunne påvirke hjerneprocesserne. Som vi har set inden for kvantefysikken, vedrørende makrofysiske systemer og kvantebiologi, er dette ikke tilfældet. Opgaven er nu at forklare, hvordan bevidsthed anvender kvanteprocesserne.

Der findes to dominerende skoler som sætter fokus på hvor præcis bevidstheden vekselvirker med hjernen. Det er synapseskolen og dendritskolen. Førstnævnte hævder at bevidstheden forbinder sig til hjernen via synapsernes overgange (Sir John Eccles, Henry P. Stapp og Evan Harris Walker) og sidstnævnte via dendritterne (Stuart Hameroff og Sir Roger Penrose). Evan Harris Walker har givet den mest detaljerede beskrivelse inden for synapseskolen, mens Stuart Hameroff har givet en lignende detaljerede beskrivelse inden for dendritskolen.

Eccles, Stapp og Walker tilhører synapseskolen, hvor bevidstheden vekselvirker med hjernen via synapser, mens Hameroff mener, at bevidstheden formidles i hjernen via dendritternes forbindelser.
The Arizona Board of Regents, Stuart Hameroff.

Ideen med at anvende kvanteprocesser som bevidsthedens bro ind i hjerne og krop er, at bevidstheden kunne tænkes at påvirke kvanteprocessernes superpositioner, inden de kollapser i mødet med hjernens processer. Superpositioner repræsenterer kvanternes potentialer, dvs. deres mulige tilstande. Alle kvanteprocesser er omgivet med en korona af virtuelle partikler som er kvanternes superpositioner, der har fysiske virkninger, men ikke kan ses direkte. Hvis bevidstheden kan påvirke superpositionerne og dirigere dem i bestemte retninger, uden at behøve at påvirke fysiske processer i hjernen, har vi et mulighedsbevis, der ikke medfører dualistiske vekselvirkningsproblemer. Bevidstheden påvirker superpositionerne *før* de kollapser i hjernen og på den måde kan bevidstheden påvirke det fysiske uden at skulle flytte rundt på kvanter, atomer og molekyler, hvormed energibevarelsesloven også overholdes.

Flere argumenterer for at kvantezenon-effekten kunne formidle denne proces (bl.a. Henry Stapp). Her formår man at dreje fotoners vinkler ved holde dem i en kontinuerlig proces af målinger. Man kan hermed styre ellers indeterministiske kvanteprocesser og ideen er, at bevidstheden formår noget lignende. Bevidsthedens rolle er her at være observatør (jagttager), hvormed bevidsthedsfokuseringen fastholder kvanterne i en kvantezenon-effekt, ved at kollapsere deres superpositioner i den ønskede retning. Hermed kunne en sjæl eller anden immateriel bevidsthed vekselvirke med hjernen, uden at der opstår de traditionelle dualismeproblematikker. En bevidsthed, der er i besiddelse af subtile

energilegemer, kunne ligeledes vekselvirke via superpositionerne og kvantezenon-effekten. Det kunne finde sted via synapseovergangene eller via dendritterne, eller måske via begge. På den måde kunne bevidstheden påvirke hjerne og krop.

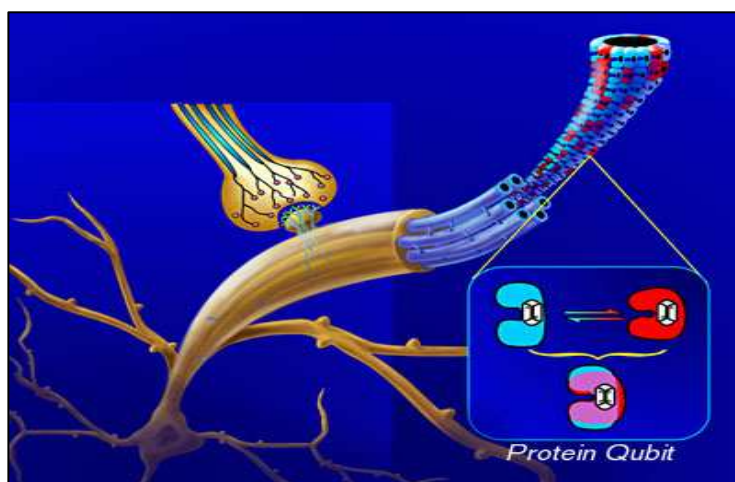
Kvantezenon-effekten ligner på mange måder vores bevidsthedsproces, idet man kun kan fokusere på én ting af gangen. Fokuseringen af bevidstheden trætter ligeledes bevidstheden, fordi den skal kollapse superpositioner i længere tid. Underbevidstheden kunne hermed tænkes at være repræsenteret ontologisk i superpositionernes landskaber. Instinkter er her bestemte kvanteprocesser, der tidligere er indøvet i hjerne og krop.

Mikropsykokinese kunne forklares ved at bevidstheden foretager en non-lokal kvantezenon-effekt og kolliderer kvanternes superpositioner i computerne, også selvom disse befinder sig langt fra personen fx på den anden side af kloden, hvilket empiri fra PEAR-lab indikerer.

Bevidstheden bag tid og rum

Det rejser spørgsmålet om hvor bevidstheden er henne, inden den via kvanteprocesserne, manifesterer sig i hjerne og krop.

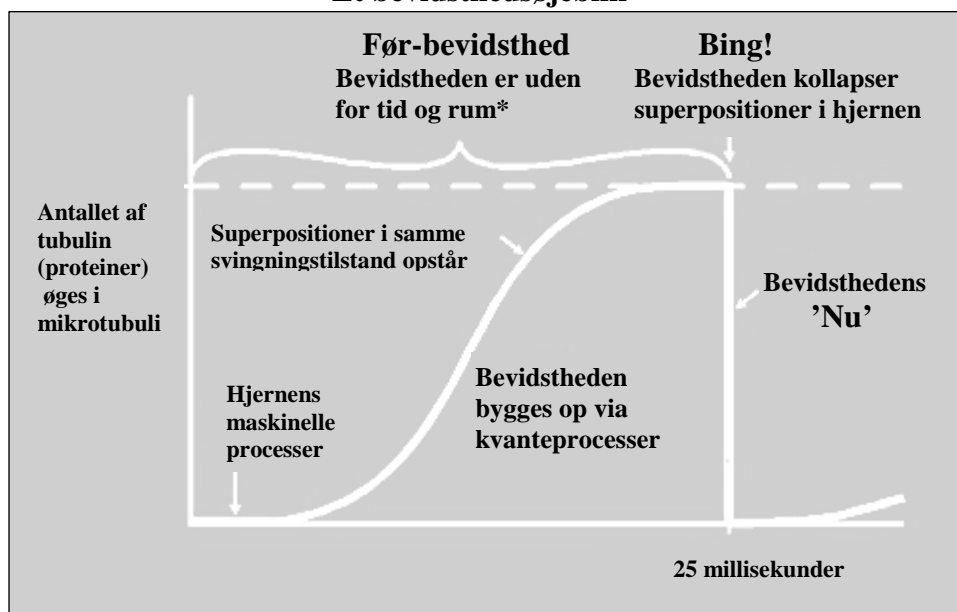
Stuart Hameroff mener at bevidstheden forbinder sig med hjernen via mikrotubuli proteinerne inde i cellerne.

Vi ser her mikrotubuli som lange hule rør inden i cellerne og deres forgreninger. Kvanteprocesserne menes at formidles via overfladerne på mikrotubuli, der er proteiner. The Arizona Board of Regents, Stuart Hameroff.

Mikrotubuli er kvanteprocesser der formidler bevidsthed, og fungerer som Qubit (informationsenheder der kan være i to eller flere superpositioner samtidigt). Her menes bevidstheden at kunne samle og opretholde store superpositioner, til at formidle bevidstheden i hjernen. På denne måde forbindes den non-lokale dimension med den lokale dimension. Det kan beregnes, ud fra mikrotubuliteorien, at bevidstheden inkarnerer 40 gange pr. sek i områder hvor mikrotubuli er tæt pakket og har en specifik geometrisk struktur, hvilket hjernen netop repræsenterer. Dvs. at bevidstheden kolliderer superpositioner, der manifesterer sig som mentale processer 40 gange i sekundet. Nuet finder således sted hvert 25 millisekund.

Et bevidsthedsøjeblik

Bevidsthedskollaps finder sted 40 gange pr. sek. ifølge teorien om mikrotubuli (min oversættelse og tilføjelse ved*). The Arizona Board of Regents, Stuart Hameroff.

Man må hermed spørge om *hvor* bevidstheden er henne i perioden imellem 0-25 millisekunder? Her forestiller nogle forskere sig - fx Sir Roger Penrose og Stuart Hameroff - at bevidstheden har et non-lokalt aspekt. Drømme, parapsykologiske evner, ud af kroppen-oplevelser og non-lokale visioner, er måder at fokusere på bevidsthedens non-lokale natur, hvor den formentlig kan forbinde sig med alle begivenheder og informationer i superpositionernes landskaber. Det er måske også muligt at eksistere kortvarigt i disse dimensioner, hvilket nærdødsoplevelserne kunne være eksempler på.

Den ungarskfødte systemforsker Ervin Laszlo har forstået at alle informationer fra det fysiske univers opbevares i holografiske strukturer i kvantevakuum (som holografiske Schrödingerbølger). Han kalder det for A-feltet og mener det er identisk med indernes opdagelser af Akasha-feltet. Han forestiller sig at mikrotubuli fungerer som elektriske antenner, der kan bringe sig på bølgelængde med A-feltet og modtage informationer, som harmonerer med de bølgefrekvenser, man selv fungerer på. Det gælder for alle naturens systemer fra kvanter, liv og til galakser. Det mener han kan forklare den parapsykologiske forskning. Bevidstheden modtager her informationer fra sanserne i tid og rum og fra non-lokale kilder via A-feltet. Bevidstheden er her en proces, som ikke kan reduceres til det fysiske, men der findes ifølge Laszlo ingen sjæle eller uforanderlig universel bevidsthed. Han er organisk procesfilosof, ligesom de fleste andre forskere og filosoffer, der vover at arbejde med dette område. Her er alting processer der forandrer sig, og bevidstheden er en sådan mental proces.

Forskning i liv efter døden

Nærdødsoplevelser, ud af kroppen-oplevelser, kommunikation med afdøde (ADC-kommunikation, after dead communication), mediers mulige kommunikation med afdøde, regressionsterapi og reinkarnationsforskning, er forskellige emneområder som forsøger at undersøge om der er liv efter døden. Selvom der ikke findes nogen sikre beviser her, så findes der interessante enkeltteksempler, som er svære at forklare med almindelig lokale psykologiske og neurologiske forklaringer.⁷

Forskningen i nærdødsoplevelser viser at der findes eksempler på mennesker, der i deres ud af kroppen-oplevelse, har sanset begivenheder på lokaliteter, de ikke har befundet sig på, hvilket i nogle tilfælde kan bekræftes af andre fx sygehuspersonale og læger. En sådan non-lokal sanseevne kræver en forklaring. Der findes også en mindre gruppe af blindfødte som hævder at kunne se, på trods af at deres visuelle cortex ikke er funktionel. De blindfødtes beretninger om deres nærdødsoplevelse er ikke til at skelne fra de seendes, særligt ikke i hht. deres oplevelser af åndelige verdener og mødet med afdøde relationer m.m.⁸ Både seende og svagtseende beretter om synsoplevelser der kan være 360 graders sfærisk, hvor de kan se selv de mindste detaljer. Det er som om de ser med et andet bevidsthedslegeme, uafhængigt af hjernen og kroppens placering i rummet.

Inden for ADC kommunikation beretter mange mennesker om kommunikation med afdøde på en måde, som ikke kan forklares med almindelig psykologi (fx sorgkriser). Nogle oplever spontant at afdøde relationer viser sig for dem og kommunikerer med dem, inden de ved at den pågældende person er afgået ved døden og uden de har vidst at der var grund til at frygte for dette. Der er også beretninger om flere personer der ser den samme afdøde relation, samt at afdøde giver specifikke og uforudsigelige informationer om ting eller andre mennesker, som modtageren ikke selv kunne have fundet på.⁹

Problemet er naturligvis at vi ikke kan vide om disse personer taler sandt. Professor Gary E. Schwartz fra Arizonas universitet i USA har udviklet en tripelblind metode til at teste mediers mulige kontakt med afdøde. Her befinder mediet sig på sin bopæl og modtageren, der kaldes en sitter, befinder sig også i sit hjem. Mediet er kun i kontakt med universitetets personale der modtager dennes informationer. Hverken forskerne, mediet eller sitter har viden om alle processerne, hvilket udelukker snyd og selvbedrag. En pilotundersøgelse viser, hvorledes det er muligt for medierne at indhente informationer om afdøde relationer til sitter, under disse kontrollable forhold.¹⁰ Hermed er kun paranormale forklaringer mulige og man skelner mellem super psi eller reel kommunikation med afdøde. Super psi-teorien hævder at al information fra fortid, nutid og fremtid er tilstede og det er her medierne får deres informationer fra. Det er en udvidet model af A-feltet og denne er svær at tilbagevise. Mediernes kommunikation ser dog ud til at være spontan på samme måde som en hvilken som helst anden almindelig samtale og det er svært at forestille sig, at en omnipotent båndoptager kunne skabe dette. Men udelukkes kan det ikke. Det synes dog at være en endnu mere fantasifuld forklaring, end at der faktisk har fundet en reel dialog sted med et diskarnerede væsen. Der er dog behov for en større undersøgelse af dette område og det nye er at der nu findes en videnskabelig undersøgelsesmetode, som kan udelukke almindelige lokale fysiologiske og psykologiske forklaringer.

Organisk procesfilosofi versus mystik

Der findes mindst to store relevante skoler som hævder at kvantefysikken og parapsykologiens resultater kan gøres begribelige. Det er de organiske procesfilosoffer og mystikerne. De hævder begge at universet er levende, men de organiske procesfilosoffer hævder at bevidstheden er en strøm af oplevelser, uden at der findes en uforanderlig universel oplevelse, hvilket de store traditionelle mystikskoler fastholder.

Den organiske procesfilosofi har efter min mening flere uløste problemer i deres bevidsthedsopfattelse end mystikerne. Empirien vedrørende forskning i liv efter døden kan de ikke acceptere og er nød til at forklare disse oplevelser med A-feltet, super psi, morfogenetiske felter, den indfoldede orden etc. Mystikernes ontologi har plads til et reelt efterliv med flere åndelige planer og behøver ikke at opfinde nogen ekstra epi-cyklisk forklaring.

De organiske procesfilosoffer skylder også en nærmere forklaring af, hvordan oplevelser kan opleve. For dem er bevidstheden en proces af oplevelser, men hvordan oplever en oplevelse? Findes der særlige samlinger af oplevelser, der via deres kompleksitet, pludselig formår at opleve sig selv? Hvor går i såfald grænsen mellem oplevelser der ikke kan opleve sig selv og oplevelser der kan det? Findes der én oplevelse som adskiller dem? Det synes kontraintuitiv og umuligt at redegøre for dette. Mystikerne hævder derimod at der findes en uforanderlig oplever, der er identisk med Gud, som oplever oplevelserne og er observatøren, der observerer. Det er i overensstemmelse med vores almindelige hverdagsoplevelse af at være en oplever, et jeg der *har* oplevelserne.

Kvantefysik og bevidsthed

Den ungarnskfødte matematiske geni John von Neumann mente at kvantefysikken direkte havde behov for en bevidst observatør, der var uden for kvanteuniverset. Det er fordi kvanteuniverset ikke kan være sin egen årsag. Det har behov for noget uden for det, der kan kollapse dets superpositioner og hermed aktualisere det mulige. Hvem har aktualiseret universet og kollapsedets mulige eksistens til et reelt eksisterende univers? Det eneste von Neumann kunne komme i tanke om, som kunne eksistere uden for kvanteuniverset var bevidstheden, og han foreslog at bevidstheden skaber universet og stadigvæk opretholder det. Andre store kvantefysikere såsom Verner Heisenberg og John Archibald Wheeler mente også at bevidstheden spillede en skabende rolle i universet. I nyere tid har kvantefysikeren Amit Goswami argumenteret for at kvantefysikken kan begribes hvis man antager en monistisk idealisme (mystik), hvor universet primært er én immateriel ånd (Amit Goswami: 1993, 2000, 2001, 2008A, 2000B). Hvis man antager at virkeligheden primært er én universel ånd, der observerer, og hermed skaber universet, er der ifølge Goswami ingen problemer inden for kvantefysikken og parapsykologien, der ikke kan begribes. Goswami forsøger at skabe en syntese imellem de ældre non-duale indiske og buddhistiske mystikere og moderne videnskab. Hans arbejde kan som alt andet diskuteres og kritiseres, hvilket det ikke er muligt at komme ind på her. Goswami er ikke selv mystiker, men tilhænger af denne filosofi. Jeg vil derfor bruge den sparsomme plads til at se på bevidsthedsproblematikkerne via den danske mystiker Martinus.¹¹

Martinus' bevidsthedsteori: observatørens ontologi og skabende rolle

Værdien af Martinus kosmologi i relation til dette emne er at belyse, hvad en observatør er, og redegøre for David Chalmers svære bevidsthedsproblem (om hvad subjektivitet er og hvorfor vi har det). Naturvidenskaberne har ekspertise i at observere, men hvem observatøren er, forbliver en gåde, fordi vi ingen holdbar bevidsthedsteori har i videnskaberne. Psykologien har fokus på oplevelser og adfærd og her mangler der også en bevidsthedsteori til at redegøre for, hvem eller hvad, der besidder de psykologiske egenskaber. Der findes dog ingen videnskab, som omhandler, hvad en observatør er. Mystikken er efter min mening en sådan videnskab. Mystikerne har indblik i hvad en observatør er, og deres opgave er at beskrive dette så logisk som muligt. Denne observatøropfattelse skal så testes med naturvidenskabernes- og psykologiens viden om observationer og oplevelser. I takt med at disse forskningsgrene skrider frem muliggøres en syntese.

Om observatøren, argumenterer Martinus for at denne er en uforanderlig universel oplever, der er immateriel. Han kalder denne for X1. X1 er Guds ontologi og via illusionsprincipperne X2 og X3 skabes individuelle livsenheder, som er på evig rejse gennem fysiske og åndelige verdener i en udvidende spiralbevægelse. Observatøren kan

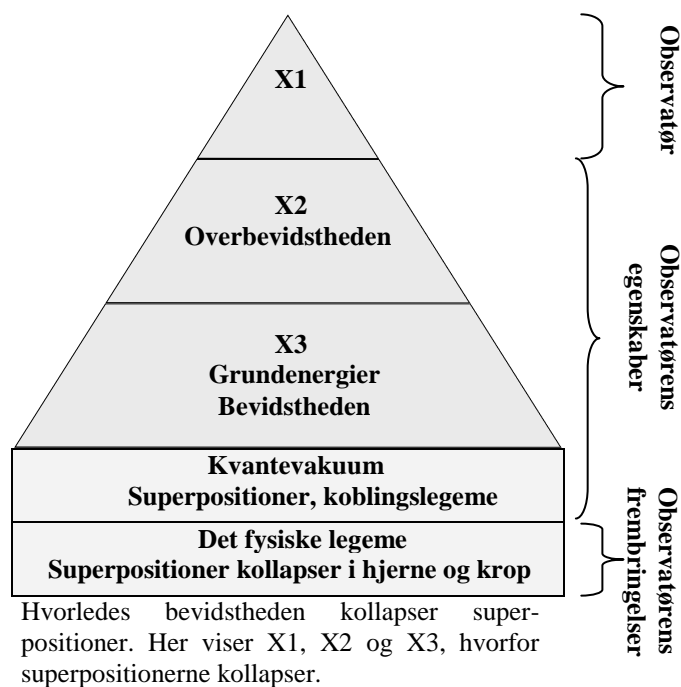
hermed observere livet via mange forskellige synsvinkler og perspektiverer tilværelsen, hvormed livets mangfoldighed skabes. Al bevægelse er udtryk for at der er en observatør, der oplever, og derfor er alt levende. Nedenstående figur er således både en beskrivelse af hele virkeligheden (i overordnede skitseform) og de enkelte levende væsens bevidsthedsstruktur. Observatøren er en evig uforanderlig oplever, vi kender som jeget. Det er den centrumfornemmelse vi har af at være den samme person, selvom vi fysisk og psykologi har forandret os gennem tiden. Denne observatør har brug for specifikke evner til at skabe observationer. Først og fremmest har observatøren et urbegær for oplevelse, der giver det levende væsen en motivation til at eksistere. Denne eksistens skal holdes i gang og udvikles via en række principper, hvor kontrastprincippet spiller en væsentlig rolle. Observatøren, Gud, jeget, kan kun opleve via kontraster og derfor er virkeligheden en dynamisk proces, der udfolder sig som en evig skabelsesproces. Hertil har observatøren brug for skabeevner. Observatørens skaberevner findes i X2 også kaldet overbevidstheden. Her findes vores egen personlige talentkernebeholdning, som rummer alle vores erfaringer og udviklede evner. Observatøren kan kun kollapse bølgefunktioner svarende til individets specifikke talentkernebeholdning. Disse manifesterer sig gennem 6 grundenergier i X3, via en organiserende moderenergi i X2. Grundenergiene udgør materialet for skabelse af alt i universet, men det er energier, som observatøren, med sin skabeevne, skal udvikle, hvilket finder sted via sult og mættelse i overensstemmelse med kontrastprincippet.

Virkeligheden består således af en observatør med en struktur til evneudvikling og skabelse. Observationerne er virkningerne af X1, X2 og X3. Der findes kun ét X1, som giver alt liv den samme grundidentitet. Et argument for dette er, at der ikke kan gives nogen kvalitativ forskel imellem de levende væseners jeg. Jeget oplever/observerer og det er ens for alle, mens oplevelsernes karakter er forskellig. I dette levende alvæsen er vi alle repræsenteret som livsenheder, der er organiseret inde i andre livsenheder. Denne hierarkiske *observatørperspektivering* skaber livets evolutionære udvikling fra kvanter til galakser og sikrer at disse er forbundet, og i gensidig dialog.

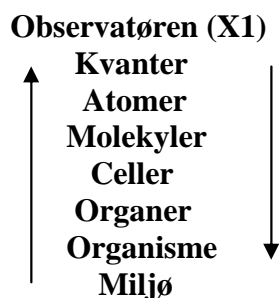
Det er særligt virkningerne af X3, som grænser op til kvantefysikernes nye opdagelse af kvantevakuum, betragtet som et energirigt plenum. Martinus beretter, at de åndelige verdener og bevidsthedens grundenergier er at finde i usynlige subtile energier i tomrummet. Det er en udtalelse han kom med længe før end det blev almindeligt at tale om kvantevakuumsenergien.

Herfra manifesterer observatøren sig.

Superpositioner er noget af det mærkeligste der findes inden for fysikken, idet kvanter i denne tilstand kan være mange steder samtidigt, uden at befinde sig noget bestemt sted i tid og rum. Superpositioner ligner mere tilstande og passer dårligt sammen med opfattelsen af en materiel afstandsverden, hvori al ting har en definerbar lokalitet. Man mener dog også at kvanternes eksistens i superpositioner er potentiel, dvs. udgør en mulighed, frem for en reel fysisk entitet. Martinus elev Per Bruus-Jensen har foreslået at superpositionerne udgør en slags koblingslegeme mellem grundenergiene og den fysiske verden. Det er derfor muligt at forestille sig X1 som observatøren, der via sine egenskaber og talenter i X2, fokuserer bevidstheden i relation til de relevante grundenergier (instinkt, tyngde, følelse, intelligens, intuition og hukommelsesenergi). Superpositionerne er her broen hvorfra observatøren på den ene side kollapse grundenergikonstellationer, der på den fysiske side manifesterer sig i opretholdelsen og udviklingen af krop og hjerne, samt medfører inkarnation af mentale egenskaber til fysisk plan.

Martinus mener at mentale bevidsthedsprocesser bæres af finelektriske energier i form af grundenergiene. De kan manifestere sig som magnetiseringer i blodet, nævner han, og derfor er kvantebevidsthedsteoriene relevante. Legemet består dog ifølge Martinus af levende væsener på mange niveauer, fra kvanter til hele organismen, og derfor kan man forestille sig mange finelektriske niveauer, hvor fx synapseteorien og mikrotubuliteorien kun repræsenterer videnskaberens første formodninger. Hvis både atomer, molekyler, celler og organer har en individuel perspektiverende observatør i organismen, finder der en udveksling af information sted, via mange ukendte kanaler. Det er naturvidenskabernes opgave at afdække disse processer fra den fysiske side og åndsvidenskabernes rolle at afdække observatørens rolle fra den åndelige side. Naturvidenskaberne har brug for mere forskning til at præcisere kvantevakuums struktur og forståelsen af virtuelle partikler og superpositionernes ontologi. Åndsvidenskaben må fra sin side præcisere observatørens organiserende struktur, fx hvorledes observatørperspektiverne (livsenhederne) er opdelt og samvirker. På baggrund af Martinus arbejde kan man give følgende skitsering af hvorledes observatøren skaber gennem menneskets legeme:

Observatørens iagttagelse er altid perspektiveret i overensstemmelse med illusionsprincipperne i X2 og X3. Den individuelle observatør er et produkt af dette og med sin talentkernebeholdning kan skabelse udløse sig via grundenergiene. Den pågældende grundenergifokusering manifesteres via superpositionerne, ved en vedvarende koncentration fra den perspektiverende observatørs side (livsenheden), der skaber en kvantezenon-effekt, hvormed kvanterne ikke kollapse tilfældigt i hjerne og krop. Dette kunne ske via mikrotubuli eller synapserne, eller via andre finelektriske overgange (fx biofotoner). Under alle omstændigheder er det kemiske niveau ikke et absolut årsagsniveau, men en virkning af underliggende niveauer, der kan føres tilbage til observatøren uden for tid og rum.

Via øvelse i at fokusere opmærksomheden på bestemte måder optrænes evner til talenter, hvorved observatøren får nemmere ved at kollapse de samme systemer af superpositioner i hjerne og krop. Et samarbejde mellem kroppens observatørsystemer tager over og en talentkerne bygges op, via det Martinus kalder for A,-B,-C,-stadier (motivation, øvelse, automatik).

Martinus skylder os dog en mere detaljeret forklaring på hvor stoffets eller materiens perspektiverende observatører findes. Er en kvant en observatør? Et atom? Et molekyle? Alle molekyler? På sit symbol om det kosmiske spiralkredsløb (jf. symbol nr. 14, det kosmiske spiralkredsløb) springer han fra stoffets spiralkredsløb til cellens spiralkredsløb.¹² Men under alle omstændigheder er kvanteniveauet og kvantevakuum central i beskrivelsen af hvordan observatøren via over- og underbevidstheden påvirker legemet. Hvis sjæl-legemeproblemet kan løses med en kvantebevidsthedsmodel ville det også styrke en mere organisk betragtning af universets andre fysiske systemer, da lignende informationsflow finder sted mellem kvantevakuum og disse fysiske systemer. Det kunne åbne op for kosmiske sjæl-legeme opfattelser, hvor alle naturens systemer har en livsside og medføre en ny opfattelse af naturen, som værende levende og aktiv skabende via perspektiverende observatører på mange niveauer.

Observatøren og livets mening

Åndsvidenskabernes vigtigste funktion er dog at præcisere hvad meningen er med observatørens eksistens.

Overordnet set mener Martinus at det er at skabe oplevelser der opretholder observatøren. Livets mening er her at skabe bevidsthed, og da oplevelse ikke er muligt uden kontraster, er observatørens rolle at skabe mening via disse. Martinus kosmologi beskriver her hvorledes dette kan finde i al evighed. Livet har derfor altid en mening, i form af et formål i den kosmiske evolution for alle levende væsener. Vi befinder os lige nu i en udvikling fra kontrasten dyr til rigtige humane mennesker. Livets mening afhænger her af hvor den perspektiverende observatør er henne i sin udvikling.

En væsentlig konsekvens i relation til denne artikel er, at Martinus beskrivelse af observatøren bevirker at denne ikke kan erkende sig selv. Observatøren er i sig selv uforanderlig stilhed, som hermed fungerer som en kontrast til oplevelsernes mangfoldighed. En kontrastløs observatør kan derfor ikke opleve sig selv, end ikke i den kosmiske bevidsthed eller i anden mystisk erfaring. Via introspektion og meditation kan observatøren erkende sin indre mentale verden, men ikke den, der oplever dem. Men observatøren kan spørge sig selv om hvem det er, der oplever oplevelserne, og indse at oplevelserne implicerer en oplever, der har dem. Denne erkendelse vokser sig stærkere

med den kosmiske bevidsthed og dennes viden om altet, og man kan føle sig mere og mere centreret i X1 (i hukommelsesriget er man ét med hele det indre mentale univers af tidligere erfaringer, men der er ingen oplevelse af X1). Men da man allerede er X1, er det ikke noget man kan opnå eller træne sig til at opleve.

Hermed står Martinus i opposition til traditionen af non-duale mystikere, som hævder at den mystiske erkendelses højeste mål er en kontrastløs identitetsopløsning i nirvana, brahman, guddommen, det ene etc. (her bliver man det man allerede er, men endnu ikke har erkendt).¹³ Livets mening er ifølge Martinus ikke en sammensmeltning med Gud, men oplevelsen af evig skabelse i fysiske og åndelige verdener. De kontrastløse mystiske tilstande som mediterende og andre oplever, må beskrives inden for Martinus kosmologis rammer (fx som højere harmoniske tilstande) og et uddybende arbejde kunne her være gavnligt.

Martinus opretholder individualiteten via evigt perspektiverende observatørpositioner og hermed er hans observatøropfattelse mindre mystisk og mere logisk end den traditionelle non-duale mystik, idet vores nuværende hverdagsoplevelse epistemologisk former sig via kontraster, som er grundlaget for oplevelse. Hverdagsoplevelsen og den kosmiske bevidsthed beror på det samme kontrastprincip og sidstnævnte repræsenterer blot observatørens udvidede evne til at se tilværelsen via et større intuitivt perspektiv.

Martinus observatøropfattelse er hermed en mellemtung imellem de organiske procesfilosoffer, som hævder at oplevelser kan opleve (hvilket man kan kalde en relationel observatør), og de non-duale mystikere, som hævder at observatøren (Gud) kan eksistere uden observationer. Ifølge Martinus er det kontrasten imellem observatøren (opleveren) og observationerne (oplevelserne), der opretholder bevidstheden bag tid og rum i al evighed. Martinus mindre mystiske og mere logiske observatørbeskrivelse kunne blive relevant, når videnskaberne en gang i fremtiden tager de fulde konsekvenser af den nye non-lokale empiri. Det vil formentlig medføre en ny åbenhed for organiske verdensbilleder og dermed for bevidsthedens ontologi. Observatørens rolle i naturen kan her blive central og hermed verdensbilleder som Martinus kosmologi, hvor man undgår mange af de filosofiske problematikker vedrørende observatørens ontologi og funktioner, som de organiske procesfilosoffer og de non-duale mystikere medfører. Det er en observatøropfattelse der er i overensstemmelse med vores hverdagsoplevelse af at være en observatør der kontinuerligt eksisterer i samspil med observationernes omverden.

Tak til Arizonas Board of Regents, professor Stuart Hameroff, Brenda Dunne og Dean Radin for tilladelse til brug af ovenstående illustrationer.

Alex Riel cand. mag. filosofi
info@detholistiskeuniversitet.dk
www.detholistiskeuniversitet.dk

¹ Kohn et al.: "Enzyme Dynamics and Hydrogen Tunneling." Se Jeffrey Satinover: *The Quantum Brain* (2001) s.186-187.

² *Evidence for wavelike energy transfer through quantum coherence in photosynthetic systems.* Nature 446, 782-786 (12 April 2007). Gregory S. Engel, Tessa R. Calhoun, Elizabeth L. Read, Tae-Kyu Ahn, Tomáš Manžal, Yuan-Chung Cheng, Robert E. Blankenship & Graham R. Fleming.

Biophoton Images of Plants: Revealing the Light Within. Katherine Creath & Gary E. Schwartz. The Journal of Alternative and Complementary Medicine. February 2004, 10(1): s. 23-26.

Alexei Kitaev: *Quantum Error Correction with Imperfect Gates.* Proceedings of the Third International Conference on Quantum Communication and Measurement. O. Hirota, A.S. Holevo, & C.M. Caves., eds. (New York: Plenum Press, 1997); Matti Pitkanen: *Topological Geometrodynamic* (Frome, UK: Luniver Press, 2006).

Paul Parsons: *Dancing the Quantum Dream.* New Scientist 2431 (2004) s. 31-34.

³ Tart, C.T.: *The end of Materialism* (2009). Noetic Books.

⁴ Kelly, F.E. & Kelly, E.W. et. al.: *Irreducible Mind* (2007), s. 645-655. Rowman & Littlefield Publ.

Radin, D.: *The Conscious Universe* (1997). Harper Edge San Francisco.

Radin, D.: *Entangled Minds* (2006). Paraview Pocket Books.

⁵ Radin, D.: *Testing Nonlocal Observation as a Source of Intuitive Knowledge.* Explore: The Journal of Science and Healing, Volume 4, nr. 1, side 25-35.

⁶ Denne danske udgave af M⁵-modellen er fra: *Mystik og Videnskab af Alex Riel* (2009).

⁷ Dansk Kilde: *Mystik og Videnskab*, afsnit: *Forskning i liv efter døden.*

⁸ Ring, K. & Cooper, S.: *Mindsight* (2008). iUniverse. Dansk kilde: *Mystik og Videnskab af Alex Riel.*

⁹ Guggenheim, B. & Guggenheim, J.: *Hello from Heaven!* (1995). Longwood, FL: ADC Project.

¹⁰ Julie Beischel, PhD and Gary E. Schwartz, PhD. ANOMALOUS INFORMATION RECEPTION BY RESEARCH MEDIUMS DEMONSTRATED USING A NOVEL TRIPLE-BLIND PROTOCOL. *EXPLORE: The Journal of Science & Healing.* 2007;3(1):23-27.

Danske kilder: *Mystik og Videnskab* (2009). *Forskning i kommunikation med afdøde.* Ved Alex Riel. Den ny verdensimpuls 2-2007. Downloade her: <http://www.detholistiskeuniversitet.dk/links.htm>

¹¹ Se *Mystik og Videnskab* (2009) for en nærmere præsentation af Goswamis arbejde.

¹² Jf. *Stofspiralen og mellemspiralen af Aage Hvolby.* Her gives et bud på hvordan dette kan løses i overensstemmelse med både Martinus kosmiske spiralkredsløb og naturvidenskabernes opdagelser. Se www.martinusforum.dk

¹³ Martinus er monist idet illusionsprincipperne X2 og X3 også er en del af X1 (se. Martinus: *Livets bog II.* stk.540), men det gør ham ikke til non-dual mystiker. Fx er filosofen Baruch de Spinoza (1632-1677) også monist, uden at han er non-dual mystiker. Martinus kan ikke acceptere de non-duales højeste kontrastløse erkendelsestilstand pga. kontrastprincippet. Fremtidens filosoffer vil formentlig finde Martinus monistiske opfattelse problematisk, da illusionsprincipperne jo også er et noget og dermed noget andet end X1. Det er dog gældende for alle monistiske filosofier i filosofiens historie, at de rummer dualismeproblematikker, hvor Martinus kosmologi - efter min mening - står bedre end de alternativer vi kender fra filosofihistorien.